

Wat een Verrassing kan uitwerken.

Een vertelling van FRITS REUTER.

Vrij naverteld door M. C. v. O.-v. D.

Met illustraties van TEN HARMSEN-v. BEEK.

Bij het naderen van het Kerstfeest werd er in ons huis ontzettend gedraafd en gefluisterd, want dan waren wij allemaal een en al geheimzinnigheid. In één kamer mochten wij, kinderen, volstrekt niet binnenkomen; daar zat mijn lieve moeder met de naaister, en zij naaide kleeren voor mijn zusjes en voor ons, jongens. Dat waren onze Kerstgeschenken. Soms werd een van ons binnengeroepen. Maar voor we den drempel overschreden werd ons een blinddoek voorgebonden en we moesten groote dikke wanten aantrekken; zoo kwamen we dan de geheime kamer binnen, waar we het een of ander kleedingstuk moesten passen. Van die wanten had mijn grootmoeder bedacht, want mijn zusje Lisette had eens bij een dergelijke gelegenheid met de handen om zich heen gegrabbeld, om te voelen van wat voor goed haar nieuwe jurk gemaakt werd.

„Kijk me dat wicht eens slim zijn,” zei mijn grootmoeder, „maar wacht, daar weet ik wel raad op,” en toen trokken ze haar wanten aan, en sinds dat voorval mocht nooit meer een kind zonder wanten de kamer binnen komen.

Maar wij, kinderen, waren van onzen kant niets minder geheimzinnig. De spaarpotten — varkens van groen aardewerk — werden stukgeslagen, en alles wat we in een heel jaar hadden opgespaard werd er uit genomen. Dan gingen we inkoop

doen, Mijn vader kreeg van ieder van ons een pijp lak, tante Christine kreeg een nieuwe kam en grootmoeder een nieuwe muts, waaraan we allemaal meebetaalden; dan bleef er voor moeder nog het meeste geld over, en dan werd het pas écht geheimzinnig.

Als ik dan zelf voor moeder een mooi geschenk gekocht had, met het uitdrukkelijk beding — want dat was ons ingestampt — dat het nog geruimd kon worden, dan ging ik heel blij naar moeder toe en zei: „Moeder, ik gooi ook een Juulklap voor je!”

In de streek waar wij woonden, Mecklenburg en Pommeren, was het namelijk niet alleen gewoonte dat bij gelegenheid van het Kerstfeest een Kerstboom werd neergezet, maar ook stuurde je allerlei pakjes en verrassingen aan je vrienden en huisgenooten: die pakjes werden dan in de kamer gegooid onder den uitroep „Juulklap!” Bij die pakjes maakten wij dan nog allerlei grappen, we schreven er bijvoorbeeld een ander adres op dan aan dengeen waarvoor het bestemd was, en pas na het tweede of derde papier kwam dan de ware naam te voorschijn.

Ik zei dus: „Moeder, ik gooi ook een Juulklap voor je!”

„Zoo,” zei moeder; „vertel maar niet bij ongeluk wat het is.”

„Nee,” zei ik, „dat vertel ik aan niemand; maar ik wil het toch even in uw oor fluisteren, het is . . .” en voor ik het wist had ik mijn geheim al verklapt.

Maar langzamerhand werd ik ouder en wijzer, en toen ik op 't gymnasium was gekomen, toen was ik zóó geheim-

zinnig met mijn present dat zelfs oom Matthijs er niets van te weten kwam. Maar juist toen ik met inpakken bezig was, en meer lak en touw en pakpapier gebruikte dan het heele present waard was, kwam oom Matthijs de kamer binnen en vroeg: „Wat heb je daar?”

Maar ik kon zwijgen en ik zei: „O, niks niemendal.”

„Niks niemendal?” vroeg hij, „maar ik zie toch dat je daar wat hebt.”

„Ja, maar dat hoeft u niet te weten,” zei ik.

„Is dat een gepast antwoord aan je oom?” en klets! Daar kreeg ik er een om de ooren.

Ik stoof op en vroeg of oom Matthijs wel wist dat ik al op het gymnasium was?

„Ik weet helaas dat je nog altijd een domme jongen bent,” zei hij; „maar al was je ook de allereerste van de heele school, tusschen ons beiden zullen we het maar op den ouden voet laten.”

Ik werd kwaad, maar daar het met mijn oom slecht kersen eten was, koos ik de wijste partij en hield mijn mond.

„En wat had je nu eigenlijk?” vervolgde oom bedaard.

„Oom,” zei ik, „dat zeg ik niet; ik wil moeder ermee verrassen.”

„Zoo,” zei oom, „wou je dat? Laat ik je dan zeggen, ik ben in mijn leven al dikwijls verrast, maar al die verrassingen zijn mij geen pijp tabak waard.”

„Ja maar oom,” zei ik, „met Kerstmis is dat toch zoo de gewoonte.”

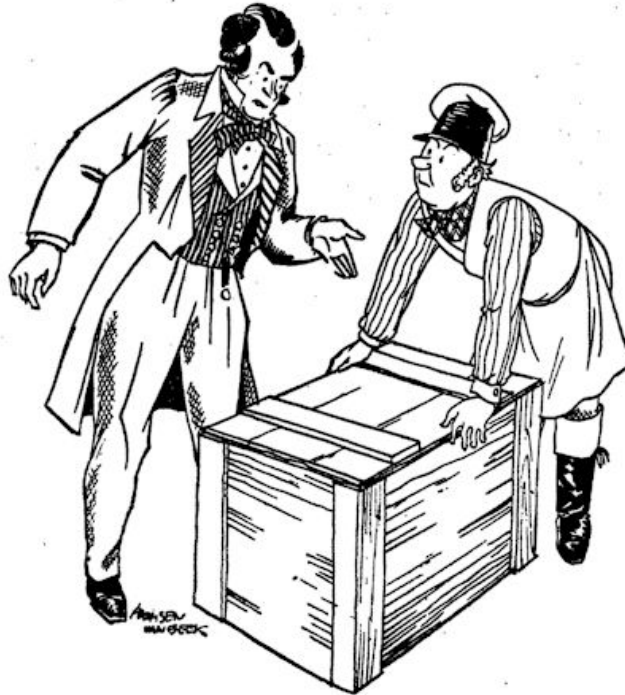
„Dat kan wel wezen,” zei hij, „maar ook met Kerstmis kan een verrassing wel eens verkeerd uitkomen. Ga zitten, dan zal ik je een geschiedenis vertellen.”

Toen ik voor een jaar of wat in Parchim woonde, toen woonde de raadsheer Zarnekof in Güstrof, met zijn vrouw en zijn dochter, en de zuster van zijn vrouw woonde ook bij hem. Die drie dames gingen iederen ochtend tusschen elf en twaalf uur uit rijden in een kleine jachtwagen. Vóór op den bok, dien men kon afschroeven, zat de koetsier; de vrouw van den raadsheer en haar zuster zaten achter op de bank en de dochter op een klein bijbankje.

Op zekeren dag, 't was niet lang voor Kerstmis, kwam de koetsier binnen. „Mijnheer de raadsheer,” zei hij, „ze hebben ons vannacht den bok van den wagen gestolen.”

De raadsheer Zarnekof was daarover zeer knorrig en ging verdrietig de kamer op en neer. En juist terwijl hij daarmee druk bezig was, kwam zijn zwager, de raadsheer Darjus uit Parchim, voor de deur aanrijden.

Toen de raadsheer Darjus de kamer binnenkwam was hij zeer vroolijk, omdat hij zijn zwager wederzag, en de raadsheer Zar-

nekof was verdrietig, omdat de bok van het rijtuig was. En de dames waren wel verheugd, maar toch ook treurig gestemd, vanwege het verdwijnen van den bok. De rijtoeren konden niet doorgaan; de koetsier kon nu immers niet zitten. Hierover werd nu een tijd lang heen en weer gepraat, en tenslotte bekeken zij allen de plaats, waar de bok gezeten had, en de raadsheer Darjus dacht bij zichzelf: „dat zou een mooi Kerstpresent voor je zuster zijn.” Hij moest toch naar Rostock, voor een proces, en daar kon hij dan deze bokzaak tegelijk waarnemen.

De raadsheer Darjus reed dus den volgenden dag naar Rostock, en na een dag of vijf kwam hij weer terug en hij had een groote kist achter op den wagen. En zijn zwager Zarnekof vroeg: „Wat is er in die groote kist?”

Nu dacht de raadsheer Darjus: we zullen eens een grap hebben; en hij antwoordde daarom: „Ja, denkt eens, in Rostock was een kerel met wilde dieren en hij had ook een giraffe, en dat beest ging dood, en daar ik wist dat de rektor van ons gymnasium in Parchim bezig is aan een verzameling van opgezette dieren, dacht ik, zoo'n giraffe zal een mooie aanwinst zijn.” En hij dacht bij zich zelf: dat zal een verrassing zijn, als zij straks uit nieuwsgierigheid die kist openmaken om de giraffe te bekijken en zij vinden den bok.

Maar de raadsheer Zarnekof en zijn dames waren niet nieuwsgierig naar giraffen, en toen de raadsheer Darjus den volgenden morgen vertrokken was en met opzet de kist had vergeten, gaat zijn zwager Zarnekof naar de binnenplaats en wordt de kist met de giraffe gewaar en roept uit: „Daar heeft Darjus zijn giraffe vergeten! Fieke, ga eens gauw den vrachtrijder op Parchim waarschuwen!”

De vrachtrijder komt, en raadsheer Zarnekof zegt tot den voerman: „Een brief is er niet bij noodig; breng hem mijn groeten over en zeg hem, dat ik hem hierbij zijn giraffe doe toekomen.”

De voerman rijdt in Parchim voor de deur van den raadsheer Darjus, en toen hij de kist van den wagen had geladen, stond de goudsmid Boon voor de deur en vroeg: „Wat is er in die kist?”

„Een giraffe,” zei de voerman. En de goudsmid vertelde dit aan den bakker en de bakker aan den brouwer en het duurde geen uur of heel de stad wist het. „De raadsheer Darjus heeft zich een giraffe aangeschaft.”

Intusschen komt raadsheer Darjus uit den raad terug, en als hij in zijn straat komt, zegt de goudsmid: „Mijnheer de raadsheer, uw giraffe is aangekomen;” en de bakker zegt: „Mijnheer de raadsheer, mag ik die giraffe ook eens zien als hij uit zijn hok komt?”

De raadsheer wordt er kriebelig van, en toen hij op de binnenplaats kwam — al zijn leven! — daar stond zijn giraffekist. „Wat een domoor is mijn zwager,” roept hij uit, „ik wil hem een verrassing bezorgen en hij maakt mij tot spot voor de menschen! Maak dat die kist uit mijn huis komt!”

Nu liet de vrouw van raadsheer Darjus den vrachtrijder weer komen. De kist moest weer terug naar Güstrof, en de vrachtrijder moest ook een paar leege wijnmanden meenemen voor een wijnhandelaar in Rostock. De voerman laadde alles op zijn kar en reed weg.

Intusschen praatte de heele stad nog steeds over de giraffe van raadsheer Darjus en de raadsheer was danig uit zijn humeur. Maar na verloop van een dag of drie, vier, ging ook dat weer over, en de vrouw van den raadsheer dacht: die onaangename geschiedenis is gelukkig achter den rug. Maar daar werd de deur geopend en de postbode bracht twee brieven, beide uit Rostock, een voor den raadsheer en een voor mevrouw. Zij maakt haar brief open en onder het lezen verschiet zij van kleur. Zij leest en herleest, maar altijd hetzelfde: de wijnhandelaar Alders in Rostock schreef haar, dat de manden in orde waren aangekomen, maar ook een kist, waarin zich volgens den voerman een giraffe moest bevinden, en hij vroeg nu wat hij daarmee moest aanvangen. Juist toen zij in vertwijfeling de kamer op en neer liep kwam ik, oom Matthijs, binnen, en zij ging voor mij staan en zei: „oom Matthijs” — want iedereen sprak mij toen reeds als oom aan — „wat overkomt mij? Weet u waar de giraffe thans is?”

„In Güstrof,” zeg ik.

„Nee, in Rostock,” zegt zij, en ze vertelt mij de heele geschiedenis en ze zegt dat als haar man nu dit geval weer te weten komt, hij heelemaal wild zal worden. En daarbij vergoot ze heete tranen.

Ik moest mij even omkeeren, want ik kon mijn lachen bijna niet inhouden. Maar toen zei ik: „Tob er maar niet over. We zullen dat met die giraffe eindelijk wel in orde krijgen. Morgen moet ik naar Rostock, en ik zal er voor zorgen dat die giraffe behoorlijk bij den raadsheer Zarnekof bezorgd wordt. Vandaag is het Dinsdag en Vrijdag is het Kerstmis, dan komt de kist nog juist op tijd aan.”

Nu, zij verheugt zich en bedankt mij. Daarop komt de raadsheer Darjus binnen, en zij geeft hem zijn brief uit Rostock en wenkt mij dat ik toch niets zeggen zal.

Hij leest den brief, maar nauwelijks heeft hij hem gelezen of hij smijt hem verdrietig op de tafel en zegt: „Haal de koekoek dat proces! Nu moet ik morgen wéér naar Rostock!”

„Dat treft goed,” zeg ik, „ik moet er morgen ook heen, dan reizen wij samen.” Dit werd dus afgesproken, en den volgenden morgen zaten wij bijtijds in de diligence en reden naar Rostock.

Toen wij nu in Güstrof aankwamen, vroeg ik: „Wilt ge niet, terwijl hier gepleisterd wordt, eens even naar uw zwager gaan?”

„Neen,” zegt raadsheer Darjus, en hij werd boos, „mijn zwager is een domoor; ik wil hem een verrassing bereiden, en hij maakt mij tot spot van iedereen.”

„Zeker over die giraffe,” zeg ik.

„Houd je mond,” zegt hij, „ik wil er niets meer over hooren; mijn zwager heeft nu de kist en ik wil mij niet meer door hem laten uitlachen.”

Wij reden alzoo naar Rostock en wij stegen af in hôtel de Zon en we kregen twee kamers naast elkander, ik nummer 8 en hij nummer 9; en toen ik mijn kleine bagage op mijn kamer bezorgd had, dacht ik: „laat ik voor alle dingen naar den wijnkooper Alders gaan.”

„Goedendag, Alders,” zeg ik, want wij kenden elkander, „ge hebt immers een kist van mevrouw Darjus uit Parchim gekregen?” „Ja,” zegt hij lachend, „waar de giraffe in zit.”

„Juist,” zeg ik, „zend mij die maar morgenochtend naar De Zon; ik logeer op nummer 8.”

„Goed,” zegt hij, „maar als dat beest levend geweest is, dan zal het nu wel dood zijn, want wij hebben het niet gevoerd.”

„Dat komt er niet opan,” zeg ik, en ik ga heen.

Toen ik nu 's avonds laat in mijn hotel terug kwam, wilde ik naar mijn kamer gaan, maar toen zei de knecht tot mij: „Neen, ge slaapt op nummer 9; het bed was voor raadsheer Darjus te kort en hij heeft met u geruild.”

„Best,” zeg ik, en ik denk verder aan niets kwaads, en ik ga naar bed en slaap tot den volgenden morgen.

Ik was al bij de hand en dronk mijn koffie toen ik naast mij en op het portaal een vreeselijk spektakel hoorde, en toen ik uit nieuwsgierigheid om het hoekje van mijn deur keek, sprong raadsheer Darjus daar buiten in zijn hemd rond en schold en tierde en raasde van kwaadaardigheid, en twee arbeiders stonden bij een stevige kist en draaiden aan hun petten en krabden op hun hoofden.

„Wat scheelt jou?” vraag ik.

„Die ellendige giraffe,” roept de raadsheer, en hij springt zijn kamer weer in en smijt de deur dicht dat het huis er van dreunt. Ik laat nu de kist in mijn kamer brengen en leg er een deken over.

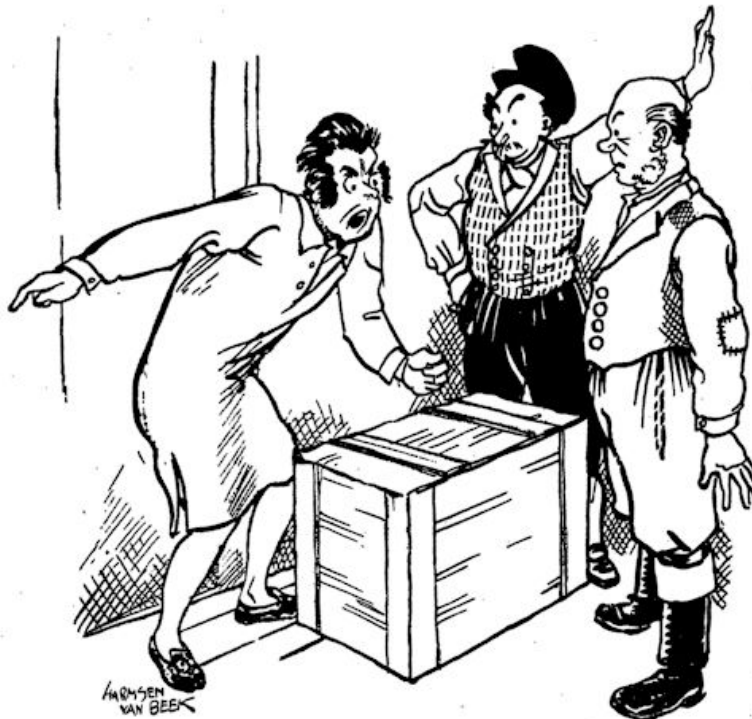
Het duurde niet lang of de raadsheer kwam naar mij toe en zette zich heel onschuldig op zijn giraffekist en schimpte op het werkvolk en schold op de heele wereld.

„En waar heb je nu de kist heen laten brengen?” vroeg ik.

„Ik heb de kerels gezegd dat zij die in de rivier zouden smijten!” roept hij.

„Nu, wees dan maar bedaard,” zeg ik, „dan zal ze daar al wel liggen.”

We spraken nu over onze reis en dat wij morgen voor dag en dauw zouden vertrekken, want de wegen waren bij het dooiweder al te slecht geworden, en toen ik merkte dat hij weg wilde gaan, zei ik, want ik vond die giraffe-historie toch bijzonder

grappig, „raadsheer,” zei ik, „ga liever op een stoel zitten, het deksel van de kist zou kunnen breken.”

„Wat voor een kist?” vraagt hij, en hij springt over-eind alsof hij door een adder gebeten werd.

„Och,” zeg ik, „de giraffekist,” en ik neem de deken er van weg en kan daar ook wel wat bij gelachen hebben.

Een poos stond hij daar en zag er uit als een woedende stier; nu eens zag hij mij aan en dan weer de kist,

en ik dacht bij mezelf: nu zal hij je bij de haren pakken! Maar dat deed hij niet; alleen schopte hij een paar maal tegen de kist en „ellendige giraffekist!” riep hij, en weg was hij, de deur uit.

Den ganschen dag liep hij nu om mij heen als de kat om de heete brij en hij zag mij niet anders aan dan uit de schuinte, en als ik hem toevallig aankeek, keek hij vóór zich, zoodat ik tot mijzelf moest zeggen: „Nu, hoe moet dat? Hij rijdt per slot van rekening morgen in 't geheel niet met je mee.” Bovendien had ik de vrouw van den raadsheer beloofd, de kist naar Güstrof mede te nemen, en als hij te weten kwam dat die met hem op denzelfden wagen was, dan was er aan meerijden volstrekt geen denken. Ik liet daarom door den knecht de kist in zwart gewast linnen pakken en riep onzen koetsier en zeide: „Jochem, neem de kist en pak die vanavond op den wagen, en als de raadsheer je vraagt wat er in is, zeg dan: een nieuw Engelsch zadel, dat ik voor Schregel in Möderitz zou meebrengen.”

Den volgenden morgen rijdt de raadsheer dan ook mede, en toen wij in de schemering wegreden door het diepe spoor, want de weg was door den dooi geheel doorweekt, sprak hij geen woord. Zoo kwamen wij dan te Hogensprenz en wilden de paarden wat brood laten geven, maar toen wij uit het rijtuig stapten, kreeg hij de zwarte kist in het oog. Hij ontstelde een weinig en keek de kist zoo schuw aan, alsof achter

op den wagen een spook zat, en terwijl ik in de gelagkamer ging, bemerkte ik dat hij Jochem ondervroeg. Die speldde hem nu de geschiedenis van dat Engelsche zadel op de mouw, en toen hij nu ook binnen kwam, was hij recht fideel en sprak ook weder tot mij. Zoo kwamen wij vervolgens in Güstrof, maar eerst laat in den middag en er was geen denken aan nog naar Parchim te kunnen komen.

Wij zaten in de herberg bij elkander en ik zeg eindelijk: „'t Is heden Kerstavond.”

„Ja, 't is Kerstavond,” zegt hij.

„Zoudt ge niet eens naar uw zwager gaan,” vraag ik.

„Neen,” zegt hij zeer kortaf.

„Nu,” zeg ik, „dan wil ik er eens heengaan, want ik ben goed met hem bekend en op zulk een avond zit ik toch liever in een fatsoenlijke familie dan in een herberg.”

Dat kwam hem nu zeker wel wat onverdragelijk voor, dat een wildvreemd mensch zonder hem er heen ging, en hij stond op en zei: „Dan wil ik ook maar eens even meegaan.”

En wij gingen.

Vooraf had ik echter al aan Jochem gezegd: „Bezorg de zwarte kist zoowat tegen acht uur bij den raadsheer Zarnekof en zet die in de gang neer en schreeuw zoo hard

als je kunt: „Juulklap!”

Toen wij bij den raadsheer Zarnekof aankwamen, was het al duister geworden, en in de mooie, warme, helder verlichte kamer waren de gezichten van raadsheer Zarnekof en zijn dames blinkend van blijdschap en ook raadsheer Darjus werd vroolijker gestemd.

Dit zou echter niet

lang duren.

Nauwelijks was het hem zoo recht warm en prettig te moede geworden, of raadsheer Zarnekof ging naar hem toe, legde hem innig vriendelijk de hand op den schouder en vroeg: „Nu, zwagerlief, hebt ge uw giraffekist in orde ontvangen?”

Raadsheer Darjus zag hem met een twijfelachtigen blik aan, hoe dit gemeend was, en toen keek hij mij aan, of ik ook lachte; maar toen hij merkte dat zijn zwager er zoo eerlijk uitzag, en ik zoo onschuldig, want ik hield mijn lachen in, toen zei hij kortweg: „Ja, ja, 't is alles in orde.”

Nu kwamen echter de dames en vroegen of de rektor zich niet verheugd had betoond, en of het beest al opgezet was? En hoe groot dat gedierte wel was? En zij deden den raadsheer Judaskwellingen uitstaan en hij schoof op zijn stoel heen en weer en zei

slechts „ja” en „neen” en hij verkrumelde de kerstkransjes in kleine stukjes en strooide die nijdig in de kamer om zich heen.

Maar weldra kwam er een eind aan al die verdrietigheden, want het uitdeelen der geschenken zou beginnen! De vrouw van den raadsheer kreeg een zwarte zijden japon van zulk een stevige stof, dat het gewaad bijna in den hoek van de kamer overeind kon gezet worden, en de dochter van den raadsheer kreeg zoóveel, dat er best twee dochters van boven tot onder mede behangen konden worden. Daarna werd warme punch binnengebracht en koeken en noten en appelen, en nu ging de pret eerst goed beginnen.

Raadsheer Zarnekof liep in het vertrek rond en neuriede allerlei vroolijke liedjes tusschen de tanden en knipoogde mij toe en lachte en fluisterde: „Dat is maar de voorsmaak, het beste moet nog komen, ik heb voor mijn dames nog een aardige verrassing.” En zijn vrouw fluisterde mij in: „Kijk toch eens hoe vroolijk Zarnekof is, maar wat zal hij straks opspringen! Wij willen hem namelijk met een Juulklap verrassen.”

Nu, 't duurde dan ook niet lang of de verrassing begon. „Juulklap!” riep er één de deur in, en schoof een groot in linnen genaaid pak de kamer binnen. Het was aan den raadsheer geadresseerd; hij maakte het daarom ook open, en wat kwam er uit? Een nieuwe bok voor het rijtuig.

In het eerste oogenblik zette de raadsheer een twijfelachtig gezicht, maar al gauw viel hem iets in en hij dacht bij zich zelf: Kijk me dat vrouwvolk eens aan! Ze zijn er achter gekomen dat ik haar een bok present wilde doen en nu hebben ze het pak, aan mij laten adresseeren!” „De grap is mooi!” zei hij, en hij lachte en vroeg: „Nu, hebt ge nu geen plezier?”

De dames lachten ook, en zijn schoonzuster vroeg: „Zarnekof, daar hebt ge toch zeker niet aan gedacht?”

„Wie heeft daar dán aan gedacht? Ik dacht zoo — dacht ik . . .” —

„Ja,” zegt zij, „en wij dachten, dat gij daar volstrekt niet aan gedacht hadt, en 't zou een verrassing voor je zijn, dachten wij.”

„Voor mij?” vroeg de raadsheer verbluft.

„Ja, voor jou,” zegt zijn lieve vrouw.

„Juulklap!” roept er weer een achter de deur, en er wordt een dergelijk pak naar binnen geschoven; „aan mevrouw Zarnekof,” staat er op, en wat is het? Een nieuwe bok.

Raadsheer Zarnekof zag zijn dames aan en daarna mij en vervolgens zijn zwager Darjus en eindelijk zei hij: „Nu zijn er twee bokken! Dat zal helpen!”

„Twee bokken!” riep zijn vrouw, en zij sloeg de handen in elkaar en zeide: „Lieve hemel, Zarnekof, we dachten . . .”

„Ja,” zegt hij, „en ik dacht ook . . .” en nu begon ieder zich te verdedigen, en uit die verontschuldigen ontstonden gemelijke woordenwisselingen.

Alleen raadsheer Darjus lachte heimelijk bij zich zelf en boog zich naar mij toe en sprak: „Duizendmaal dank ik den hemel dat mijn infame kist verdwenen is, de koekoek mag weten waarheen; als die hedenavond ook nog was gekomen, dan was het spel compleet.”

„Juulklap!” wordt daar in de gang geroepen, en ik herkende Jochem's stem. De deur gaat open, en mijn zwarte kist komt binnen, met het opschrift: „Aan den raadsheer en mevrouw Zarnekof,” want dat had ik er vooraf opgeplakt.

Nauwelijks had raadsheer Darjus de zwarte kist gezien, of hij sprong op en liep om het ding heen. Hij zag de kist aan alsof het hem niet goed te moede was, alsof hij kiespijn had, en uit die kist de instrumenten gehaald moesten worden om zijn kies uit te trekken.

„Dit lijkt haast wel . . . ?” zei hij, en hij zag mij daarbij aan.
„Aan mij en mijn vrouw geadresseerd,” zei raadsheer Zarnekof, en hij sneed het zwarte wasdoek er af. Maar nauwelijks kwam de houten kist met de merken er op te voorschijn, of raadsheer Darjus duwde raadsheer Zarnekof op zij en . . . poef! op het deksel van de kist ging hij zitten en hij spreidde de slippers van zijn jas er overheen.
„'t Is een abuis!” schreeuwde hij, „'t Is een abuis! 't Is een abuis! Hier zit een zadel in voor Schregel in Möderitz!”

„Neen,” zei raadsheer Zarnekof, en ook de drie dames zeiden: „neen,” en nu werd hij onder luid gelach overeind getrokken, en toen nu het merk van de kist te voorschijn kwam, riep opeens raadsheer Zarnekof: „Maar Darjus, dat is immers je giraffekist!”

„Die ellendige kist!” riep raadsheer Darjus, „laat me de kamer uit! Laat me er uit! Ik wil naar huis!”

Maar tusschen hem en de deur stonden de dames en overlegden: als het nu blijken zou dat het een present van Darjus was, dan zou het immers een groote verrassing zijn, want niemand wist immers wat er in was!

Raadsheer Darjus viel in stille kwaadaardigheid in den hoek van de canapé neer, en over zijn aangezicht verspreidde zich een bittere lach, en hij riep: „Mooi! Mooi! Nu, laat je dan verrassen! Ik heb er nu genoeg van, en gij . . .” en hij wendde zich naar mij: „Jij kunt morgen alleen rijden! Geen stap rijd ik weer met je!”

De kist werd opengemaakt en wat kwam er uit? Een nieuwe bok. Lieve hemel, hoe zag raadsheer Zarnekof er uit, en hoe zag zijn lieve familie er uit! Raadsheer Darjus was nu echter in een soort van boosaardige opgewondenheid geraakt en lachte luidkeels: „Ziezoo, Zarnekof, jij domoor, nu heb jij de giraffe! Ziezoo, Zarnekof,

als het komt, dan komt het met hoopen! Ziezoo, Zarnekof, nu zullen wij ze alle drie op een rij zetten, dan kun je de presenten alle overzien! Ziezoo, Zarnekof, nu mankeert er nog maar één aan, en dan heeft ieder van jullie zijn eigen particuliere bok!”

Maar toen de deur openging, werd hij werkelijk doodsbлек van schrik.

Frits, de koetsier van raadsheer Zarnekof, kwam binnen en droeg iets op de schouders en zei: „Mijnheer de raadsheer, ik wil u toch heden op Kerstavond ook een verrassing bereiden: onze oude bok is weer terecht gekomen. Hier is hij!” En daarbij zette hij den vierden bok in de kamer neer.

„En nu, mijn zoon,” voegde oom Matthijs er bij, „nu heb je wel genoeg over verrassingen gehoord; en laat mij nu toch eens zien, waarmee gij je moeder wilt verrassen?”

Ik maakte nu mijn pakje open en wat kwam er uit? Een bril.

„Kijk eens,” zei hij, „een bril? Hoe kom je daartoe?”

„Wel,” zei ik, „toen wij onlangs op een avond rondom de tafel zaten, wilde moeder

een draad in haar naald steken, en dat ging niet best; toen werd zij verdrietig en zeide: ik zal mij waarlijk een bril moeten aanschaffen; en dat knoopte ik in mijn oor."

Toen riep oom Matthijs mijn zuster Lisette en vroeg: „Lisette, wat geef jij je moeder present?"

„U moet het niet oververtellen, oom," zeide zij, „een bril."

„En gij, August?"

August was toen nog zoo'n echte dikke blaasop en stotterde een beetje, maar eindelijk kwam het er toch uit: „Ik g-g-geef mijn moeder ook een br-br-bril!"

„Kostelijk, mijn zoon," zei oom Matthijs, en toen keerde hij zich naar mij toe en zei: „Wat zeg je er nu van?"

Ik zei niets.

„Nietwaar?" zei hij, „je moeder zou over die drie brillen meer verdriet dan genoeg gehad hebben, en als ze niet zoo'n verstandige vrouw was, zou ze er iets stekeligs in hebben kunnen vinden. Verrassingen hebben helaas maar al te vaak een bijsmaak. Kom eens hier," vervolgde hij, en hij ging aan het venster staan, „let eens op den molenaarsknecht, die daar een zak tarwemeel naar dat huis bezorgt; als hij vandaag den hoogsten prijs uit de loterij trekt, dan is hij voor zijn leven lang de ongelukkigste mensch, en als morgen de koning met onze keukenmeid trouwt, wat zij zich wellicht zou kunnen inbeelden, want dat domme schepsel leest romans, dan wordt zij als koningin tot spot van 't heele land, want ze is een oude malle wauwelaarster en blijft een oude malle wauwelaarster en deugt niet eens voor keukenmeid. — Iedere verstandige en ervaren landman zegt, dat het gezegendste en rijkste jaar dát is, hetwelk zooveel mogelijk van verrassingen verschoond blijft." — En met die woorden keerde hij zich om en zijn oud vroolijk gelaat was weemoedig geworden.

Nu weet ik, dat hij gelijk had, en ik heb altijd zijn woorden onthouden, al wilde ik hem toen niet gelooven.